

ЈП Стара планина

Јавно предузеће за развој планинског туризма СТАРА ПЛАНИНА Књажевац

Број: 476/23 од 01.06.2023. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Омладинских бригада 1,
11070 Нови Београд

Предмет: Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја пројекта изградње спортско-рекреативног центра на грађевинској парцели 6, на к.п. бр. 4053 КО Ћуштица, на територији општине Књажевац, на подручју Парка природе „Стара планина“ на животну средину.

У складу са чланом 4. и 8. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, бр. 135/2004 и 36/2009) и чланом 2. Правилника о садржини захтева о потреби процене утицаја и садржини захтева за одређивање обима и садржаја студије процене утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 69/2005), подносимо Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину, ПРОЈЕКТА ИЗГРАДЊЕ СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНОГ ЦЕНТРА НА ГРАЂЕВИНСКОЈ ПАРЦЕЛИ 6, НА К.П. БР. 4053 КО ЋУШТИЦА, НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ, НА ПОДРУЧЈУ ПАРКА ПРИРОДЕ „СТАРА ПЛАНИНА“.

Уз захтев подносимо у електронском облику на ЦД-у:

1. Прилог 1 - Садржина захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину;
2. Урбанистички пројекат за изградњу спортско-рекреативног центра на грађевинској парцели 6 на Јабучком равништу, Стара планина, општина Књажевац са Идејним решењем спортског објекта (бр. потврде 351-01-01909/2019-11 од 05.03.2020. године)
3. Информација о локацији Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре бр 350-01-05006/2016-14 од 05.12.2016. године;

Мирољуб Божиновић,
извршни директор за развој

**ЗАХТЕВ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
ПРОЈЕКТА ИЗГРАДЊЕ СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНОГ ЦЕНТРА НА ГРАЂЕВИНСКОЈ ПАРЦЕЛИ 6, НА
К.П. БР. 4053 КО ЋУШТИЦА, НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ, НА ПОДРУЧЈУ ПАРКА
ПРИРОДЕ „СТАРА ПЛАНИНА“.**

Садржај

1. Подаци о носиоцу пројекта

2. Карактеристике пројекта

- а) Величина пројекта;
- б) Могуће кумулирање са ефектима других пројеката;
- ц) Коришћење природних ресурса и енергије;
- д) Стварање отпада;
- е) Загађивање и изазивање неугодности;
- ф) Ризик настанка удеса, посебно у погледу супстанци које се користе или техника које се примењују, у складу са прописима;

3. Локација пројекта

- а) Постојеће коришћење земљиште;
- б) Релативног обима, квалитета и регенеративног капацитета природних ресурса у датом подручју;
- ц) Апсорпционог капацитета природне средине, уз обраћање посебне пажње на мочваре, приобалне зоне, планинске и шумске области, посебно заштићена подручја (природна и културна добра и густо насељене области);

4. Карактеристике могућег утицаја

- а) Обим утицаја (географско подручје и бројност становништва изложеног ризику);
- б) Природа прекограничног утицаја;
- ц) Величина и сложеност утицаја;
- д) Вероватноћа утицаја;
- е) Трајање, учесталост и вероватноћа понављања утицаја;

5. Приказ главних алтернатива које су разматране

6. Опис чинилаца животне средине који могу бити изложени утицају

- а) Становништво;
- б) Флора и фауна;
- ц) Земљиште;
- д) Вода;
- е) Ваздух;
- ф) Грађевине;
- г) Непокретна културна добра и археолошка налазишта;
- х) Пејзаж

5. Опис могућих значајних штетних утицаја пројекта на животну средину

6. Опис мера предвиђених у циљу спречавања, смањења и отклањања значајних штетних утицаја

**САДРЖИНА ЗАХТЕВА ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ
СРЕДИНУ ПРОЈЕКТА ИЗГРАДЊЕ СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНОГ ЦЕНТРА НА ГРАЂЕВИНСКОЈ
ПАРЦЕЛИ 6, НА К.П. БР. 4053 КО ЋУШТИЦА, НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ, НА
ПОДРУЧЈУ ПАРКА ПРИРОДЕ „СТАРА ПЛАНИНА“.**

1. Подаци о носиоцу пројекта

Јавно предузеће за развој планинског туризма „Стара планина“ Књажевац
Ул. Милоша Обилића број 1
Књажевац
Тел: 011/26-26-596
Имејл: office@jpstaraplanina.rs

2. Карактеристике пројекта

а) Величина пројекта

Предмет Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину је пројекат изградње спортско-рекреативног центра на грађевинској парцели бр. 6, катастарска парцела бр. 4053 КО Црни врх, у границама туристичког центра Јабучко равниште, у оквиру III степена заштите Парка природе Стара планина, на територији општине Књажевац.

Правни и плански основ за израду техничке документације и изградњу спортско рекреативног центра на грађевинској парцели 6 у оквиру прве фазе туристичког ризорта „Јабучко равниште“ представљају:

- Закон о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020 и 52/2021);
- Измене и допуне плана детаљне регулације прве фазе туристичког ризорта „Јабучко равниште“ на Старој планини („Сл. лист општине Књажевац“ бр. 2/11);
- Урбанистички пројекат за изградњу спортско-рекреативног центра на грађевинској парцели 6 на Јабучком равништу, Стара планина, општина Књажевац
- Информација о локацији Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре бр 350-01-05006/2016-14 од 05.12.2016. године;
- Сви закони и подзаконски акти.

Урбанистичко-архитектонско обликовање површина јавне намене и урбанистичко архитектонску разраду локације за изградњу спортско-рекреативног центра на ГП 6 ближе је разрадио Институт за архитектуру и урбанизам Србије, кроз Урбанистички пројекат који је усвојен од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, број потврде 351-01-01909/2019-11 од 05.03.2020. године.

Основни подаци о парцели и објекту:

Бр. парцеле	4053 КО Ћуштица, општина Књажевац
укупна површина парцеле:	7.997 м2
укупно БРГП надземно:	3.869,8 м2
укупна БРУТО изграђена површина:	4.242,9 м2
укупна НЕТО површина:	3.802,8 м2
површина земљишта под објектом/заузетост:	2.422,5 м2
спратност (надземних и подземних етажа):	Су+П+1
број функционалних јединица/број станова:	1
број паркинг места:	7
број гаража/гаражних места:	-

Концепт решења објекта

Објекат је лоциран у оквиру Прве фазе туристичког ризорта „Јабучко равниште“ на Старој планини.

Прилаз парцели је са интерне саобраћајнице С-4 која се везује за главну саобраћајницу С-2 која чини саобраћајну кичму центра. Објекат је непосредно уз велике паркинге П2 и П3 који служе за једнодневне посетиоце и предвиђени су за путничке аутомобиле и аутобусе. У оквиру парцеле је предвиђено 7 паркинг места за запослене.

Поред хале на парцели се налазе два тениска терена, један рукометни и дечије игралиште. Хала је предвиђена за спортисте и рекреативце у којој могу да се одржавају тренинзи и такмичења иако јој такмичења нису примарна функција.

Терен је димензије рукометног на коме могу да се тренирају и кошарка, одбојка и други спортови са лоптом, затим борилачки спортови, организују приредбе, концерти и други скупови.

Простор хале може да се дели засторима како би могло паралелно да се одвијају тренинзи за разне спортове и како би, ако се користи само део хале, могао да се греје и хлади само тај део. У хали постоје сталне трибине за 210 гледалаца а могуће је проширење са телескопским трибинама за још 200 тако да укупно може да буде 410 гледалаца. За скупове је могуће поставити у хали столице и тада може да буде и до 1000 посетилаца.

У вишеспратном делу хале се налазе: у сутерену, где је и лоциран главни терен са трибинама и магацинским простором, налази се теретана, мокри чворови и свлачионице, тренерске просторије, просторије за особље и техничке просторије.

У приземљу се налази главни улаз са мањом радњом за спортске потребе, лекарском собом, свлачионом и мокрим чворовима за кориснике СПА и СПА са два џакузија, за децу и одрасле.

На спрату су пословне просторије, мокри чвор, доставна кухиња, кафе бар и сала за разне догађаје: прославе, забаве, састанке, семинаре и слично. Изнад мањег дела је галерија са пословним просторијама.

Конструкција

Основна конструкција је од дрвених ламелираних носача из делова који се спајају на лицу места. Димензије носача су у стубном делу 1,4 – 2,5 m из три елемента дебљине 0,14 m – 0,2 m – 0,14 m. Греда је висине 2,5 m дебљине 0,2 m и променљиве дужине осовински до 34 m. Носачи су на размаку од 4,9 m. Између су рожњаче дебљине 0,12 m и висине 0,25 m на размаку од 1 m. На сваком сегменту од 15 m, у средњем делу је спрег од металних сајли.

Дрвена конструкција се ослања на бетонске стубове обликоване као продужење дрвених преко којих се силе оптерећења преносе на темеље.

Објекат се темељи на самцима повезаним траком или на унакрсно повезаним тракама у зависности од детаљног геомеханичког налаза. Према досадашњим геомеханичким налазима носивост терена је добра - 300 kN/m² на ниво тла до дробине од распаднутог пешчара.

Пошто је објекат делимично укопан предвиђа се дренажа око тог дела објекта, а испод бетонске плоче објекта дренажна фолија.

Материјализација

Спољна обрада је натур бетон, камене плоче, стакло, шиндра од теракоте. Кровни покривач је од сендвич ребрастог лима. Брисолеји су метални. Шиндре и лимови су антрацит боје.

Унутрашња обрада

Ентеријерска обрада је у складу са наменом просторија и условима санитарно-хигијенских прописа за поједине врсте просторија. Преградни зидови су бетонски или од опеке са вертикалним и хоризонталним серкљажима. Степенишно језгро је бетонско као и зидови који се налазе испод површине земље.

Сви падови су у складу са наменом просторије тако у деловима где има влажења је гранитна керамика, у комуникацијама су камене плоче, у канцеларијама, тренерским собама и теретани су дрвени подови. У великој фискултурној сали је паркет специјалне израде за спортске хале.

Обрада зидова је такође прилагођења функцији просторија: керамичке плочице, бојени зидови, дрвена облога.

Плафони су са видним инсталацијама осим у улазној партији и сали на првом спрату где би били ентеријерски обрађени.

Инсталације

Објекат и спољно уређење су опремљен свом неопходном техничком инфраструктуром.

Прикључци на водовод и канализацију се налазе у оквиру саобраћајнице С4 као и прикључак на телефонске инсталације. Објекат је опремљен свим овим инсталацијама.

Напајање струјом је предвиђено из сопствене трафостанице која се налази у објекту.

Спољно уређење

У делу парцеле је предвиђена изградња два тениска терена са припадајућом инфраструктуром, а поред хале предвиђен је један рукометни терен на коме могу да се одвијају и други спортови.

Предвиђена је и изградња једног дечијег игралишта. Око објекта је предвиђена колско пешачка стаза за приступ возила за одбрану од пожара. Предвиђено је и 7 паркинг места за запослене од којих 2 могу да имају надстрешницу.

б) Могуће кулминирање са ефектима других пројеката

Могућа кумулативна дејства са већ реализованим пројектима у окружењу, могу се дати на основу анализе и карактеристика предметног и осталих пројеката, могућих утицаја из окружења и вредновања могућих узајамних утицаја. На предметној локацији не постоје изграђени објекти, осим саобраћајне инфраструктуре и хотела Стара планина, који је удаљен од локације око 200 метара.

Капацитет животне средине на локалитету Јабучко равниште и у непосредном окружењу није претрпео негативне утицаје.

Највећи утицаји могу се ограничити једино на фазу изградње, односно извођења радова планираног спортског објекта, док се у фази уређења локације и за време коришћења објекта и пратеће инфраструктуре не очекују негативни утицаји на животну средину.

Приликом изградње објекта и рада грађевинске механизације и осталих меродавних возила, може доћи до емисије буке и емисија издувних гасова у ваздух са краткотрајним, микролокацијским прекорачењем граничних вредности. С обзиром на то да су наведени утицаји временски ограничени и престају без вероватноће понављања по завршетку радова, реализација Пројекта не представља значајан фактор разматрања са аспекта кумулативних утицаја на животну средину.

Применом мера заштите у фази реализације планираног спортско-рекреативног објекта, мера за спречавање и отклањања негативних утицаја, мера заштите од буке и емисија у ваздух, брзог одговора у случају акцидената, поштовање норми и стандарда, законске регулативе и услова надлежних органа, јавних и комуналних предузећа, може се очекивати да предметни Пројекат неће

значајније утицати на квалитет животне средине, са аспекта могућих кумулативних и синергетских ефеката.

На основу анализе локације и карактеристика планираног спортско-рекреативног центра, услова непосредног и ширег окружења, може се закључити да Пројекат неће изазвати негативне кумулативне ефекте по животну средину и здравље становништва и корисника простора.

ц) Коришћење природних ресурса и енергије

Реализација планираног Пројекта не захтева посебно коришћење природних обновљивих, необновљивих (тешко обновљивих) ресурса, ван норми и стандарда предвиђених за изградњу објеката и пратеће инфраструктуре, с обзиром да су сви услови изградње у складу са важећим урбанистичком документацијом.

У току реализације Пројекта, односно изградње ангажована механизација ће, као погонско гориво, користити нафтне деривате. С обзиром на обим радова, њихов локални карактер и ограничено трајање, коришћење наведеног ресурса у ове сврхе не представља значајан фактор разматрања.

Након изградње планираног спортско-рекреативног центра, у фази експлоатације објекта вода ће се користити за санитарне потребе, потребе мини СПА центра и противпожарне потребе у количинама које нису значајне са аспекта потрошње наведеног природног ресурса и биће обезбеђене из система водоснабдевања Старе планине на основу дефинисаних услова.

Електрична енергија ће се користити за потребе осветљења и рада инсталиране опреме и уређаја, у складу са Условима за пројектовање „ЕПС Дистрибуција“.

За објекат спортско-рекреативног центра предвиђено је централно грејање просторија, као и инсталација централне припреме санитарне потрошње воде. У објекту је ради постизања захтева у погледу микроклиме предвиђена могућност хлађења просторија, и предвиђена је локална или општа вентилација за све просторије са штетним испарењима. За грејање и за загревање топле потрошне воде, гас се користи путем индивидуалних комби котлова или путем гасних пећи.

Тренутно не постоје технички услови за прикључење планираног објекта на систем гасификације, али је у складу са важећим планским документом потребно оставити техничке могућности за будући прикључак објекта на планирану секундарну гасоводну мрежу у оквиру туристичког ризорта „Јабучко равниште“.

Како изградња гасовода у овом тренутку није временски одређена, као привремено решење за обезбеђење потребне количине топлоте предвиђено је да се као енергетско гориво користи течни нафтни гас (ТНГ), а важећим планом је предвиђена изградња инсталације за примену и ускладиштење ТНГ и гасоводне мреже до потрошача.

За предметни Пројекат нема захтева за коришћењем шумских ресурса и дрвета, минералних сировина и руда, као ни других природних ресурса.

Носилац Пројекта је дужан да поштује прописане урбанистичке параметре, прописан начин уређивања локације (према посебним условима), услове надлежних јавних и комуналних предузећа, као и мере заштите животне средине.

На основу утврђених чињеница, може се закључити да планирани Пројекат нема значајних захтева за коришћењем и потрошњом природних ресурса и енергије, те је са тог аспекта еколошки прихватљив и одржив, јер не представља фактор угрожавања животне средине.

д) Стварање отпада

Чврст отпад:

Током изградње објекта долазиће до генерисања грађевинског и комуналног отпада (услед боравка радника). Настали отпад ће се евакуисати са локације преко надлежног комуналног предузећа, уз примену мера заштите природне и животне средине. Хумусни слој који ће се скидати при ископавању, мора се сачувати и користити при уређивању локације

Комунални отпад:

Комунални отпад настајаће на локацији као последица боравка запослених и корисника услуга. За одлагање отпада до његовог одвожења од стране надлежног комуналног предузећа, предвиђени су контејнери. Редовно пражњење контејнера и одвожење ван подручја Парка природе биће строго контролисано, према утврђеној динамици и уговора о пружању услуга са надлежним комуналним предузећем.

Биоразградиви отпад ће настајати при обради хране биљног и животињског порекла.

Чврст отпад са карактеристикама секундарних сировина представља отпала амбалажа (папир, картон, пластика) и други рециклабилни отпад, који ће се организовано прикупљати на локацији и уступати заинтересованим правним и физичким лицима уз евиденцију.

Санитарно-фекалне отпадне воде:

Отпадне воде ће се преко примарне канализационе мреже и главног одводног колектора одводити до постројења за пречишћавање отпадних вода у складу са условима ЈП „Стара планина“ након третмана пречишћавања биће испуштене у реципијент.

Атмосферске воде:

Воде са крова објекта и уређених површина одводиће се у главни систем атмосферске канализације туристичког центра у складу са условима ЈП „Стара планина“.

Отпад из таложника-сепаратора уља и масти, представља опасан отпад и поступање ће бити усклађено са одредбама Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21).

Обавеза Носиоца Пројекта је да опасан отпад на даљи третман и поступање преда овлашћеном Оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18), уз обавезно попуњен документ о кретању опасног отпада.

Уз стриктно поштовање услова и сагласности ималаца јавних овлашћења, надлежних органа, организација и предузећа, законских прописа, мера превенције, спречавања, отклањања, минимизирања и свођења у законске оквире, предметни Пројекат је одржив и еколошки прихватљив за локацију и предметну зону.

е) Загађивање и изазивање неугодности

У току извођења радова, може доћи до повећања концентрације прашкастих материја (прашина) и издувних гасова од грађевинских механизација у ваздух и буке. Ипак, с обзиром на планирани обим и трајање радова, број средстава рада, наведени негативни утицаји неће условити значајне и трајне последице по животну средину - сви негативни утицаји престају по завршетку радова без вероватноће понављања, а пејзажним и урбанистичко - архитектонским решењем комплекса значајно се унапређују визуелни квалитети простора.

Реализација објеката на парцели, ће се одвијати уз поштовање услова и сагласности ималаца јавних овлашћења, према пројектној документацији и уз поштовање норми и стандарда предметне делатности, законске регулативе, обавезан надзор и реализацију пројектованих мера заштите, како би се сви значајни утицаји свели на локалне и малог импакта на животну средину.

Редовне активности и функционисање спортско-рекреативног центра, не представља претњу по животну средину на локацији, непосредном и ширем окружењу, имајући у виду да су намена објеката и капацитет плански и пројектно дефинисани, извршен избор енергената, планирана комунална и остала инфраструктурна опремљеност, усвојено оптимално саобраћајно решење и планирано управљање отпадом.

Дакле, планирани Пројекат не представља извор загађивања и неугодности на локацији и окружењу, те је његова реализација еколошки прихватљива и одржива.

ф) Ризик настанка удеса, посебно у погледу супстанци које се користе или техника која се примењује, у складу са прописима

Акцидентне (удесне) ситуације, мањег обима и размере, на локацији могуће су у току изградње објекта, пратећих садржаја и инфраструктуре, у случају хазардног просипања или случајног процуривања нафтних деривата из ангажоване механизације и средстава рада. У случају таквог догађаја потребно је одмах приступити санацији терена, а отпад настао санацијом пакovati у непропусну бурад (посуде) са поклопцем и поступати према важећој законској регулативи.

Применом превентивних мера заштите, коришћењем исправне механизације, ризик од акцидентног процуривања или просипања нафтних деривата и потенцијална контаминација земљишта, подземних и површинских вода је сведен на минимум.

Један од удеса до којих може доћи у току експлоатације спортског објекта је и пожар. Пожар може настати као последица људске грешке, кvara на електроинсталацијама, опреми и средствима рада.

Контролисање ризика и смањење вероватноће настанка акцидента постиже се стандардним мерама заштите од пожара. Преношење пожара из околине такође може бити узрок јављања пожара у комплексу планираног Пројекта.

На основу процене угрожености од пожара и физичко-хемијских особина материја које се користе у овом објекту, може се констатовати да су могуће класе пожара А (пожари који обухватају чврсте материје, често органске природе) и појава пожара на уређајима и инсталацијама под електричним напоном (електромотори, трансформатори, разводна постројења и разводни ормани).

У погледу заштите од пожара, предвиђени су следећи услови и мере:

- објекат је удаљен од других постојећих и планираних објеката, тако да се спречава ширење пожара;
- обезбеђен је приступ ватрогасном возилу;
- омогућена је евакуација и спасавање људи; и
- планиране су спољашња и унутрашња хидрантска мрежа, за које се потребна вода обезбеђује из јавног водоводног система

Додатне потенцијалне удесе представљају удар грома и земљотрес.

За заштиту од грома предвиђају су громобранске инсталације у I нивоу заштите, повезане на темељни уземљивач.

Поштовањем прописаних законских одредби, стандарда и норми, обзиром на процењену малу вероватноћу настанка акцидента и процењени мали импакт на животну средину, предметни Пројекат је еколошки прихватљив и одржив.

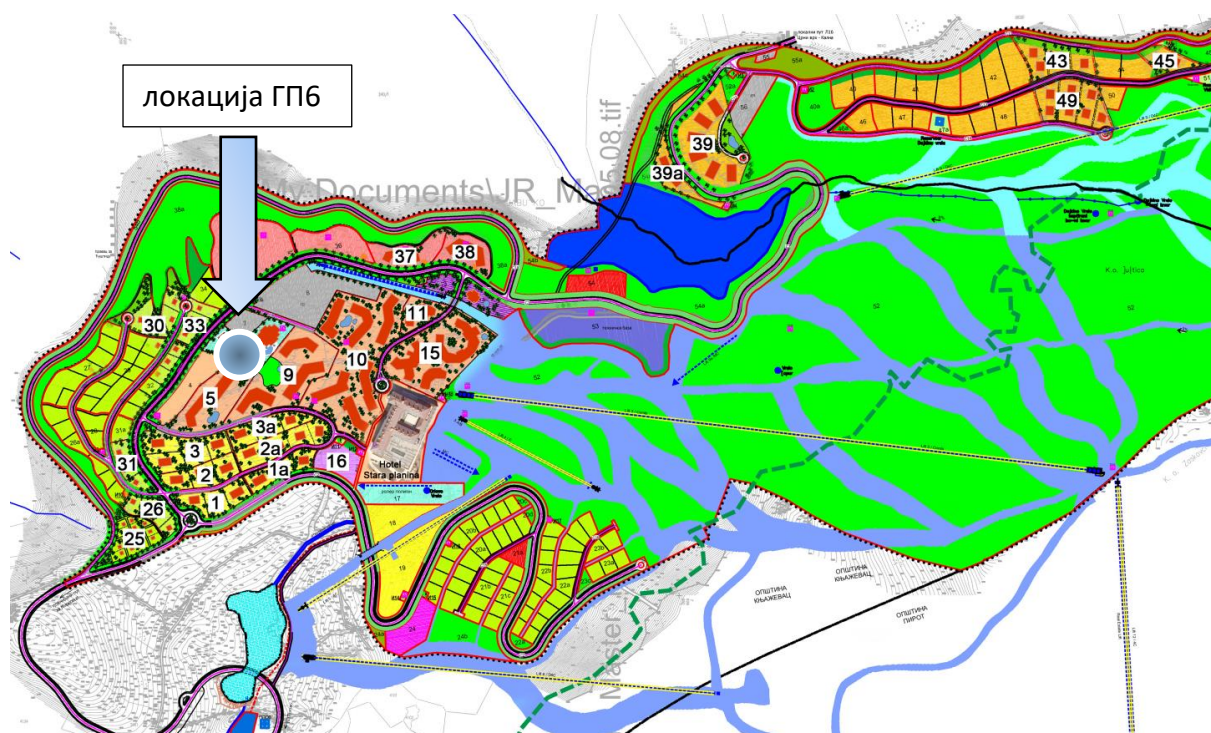
3. Локација пројекта

Предмет Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину је пројекат изградње спортско-рекреативног центра на ГП6, кп. бр. 4053 КО Црни врх, у границама туристичког центра Јабучко равниште, у оквиру III степена заштите Парка природе Стара планина, на територији општине Књажевац.

Просторна целина „Јабучко равниште” простира се на истоименом платоу на висинама 1400-1500m н.в. (Дебели Рт и Јабучко равниште) и падинама скијалишта, које се од гребена висине 1725-1660-1630m н.в. (Бабин Зуб-Рудине, односно границе општина Књажевац и Пирот) спушта у правцу северозапада.

Макролокацијски посматрано, локација планираног спортско-рекреативног центра налази се:

- у складу са оквирима које је поставио Плана детаљне регулације прве фазе туристичког центра Јабучко равниште на Старој планини, у режиму III степена заштите природе у близини изграђеног хотела „Стара планина”.
- у оквиру будућег хотелско-апартманског насеља и наслања се на саобраћајницу С-2.
- у III степену заштите Парка природе Стара планина.

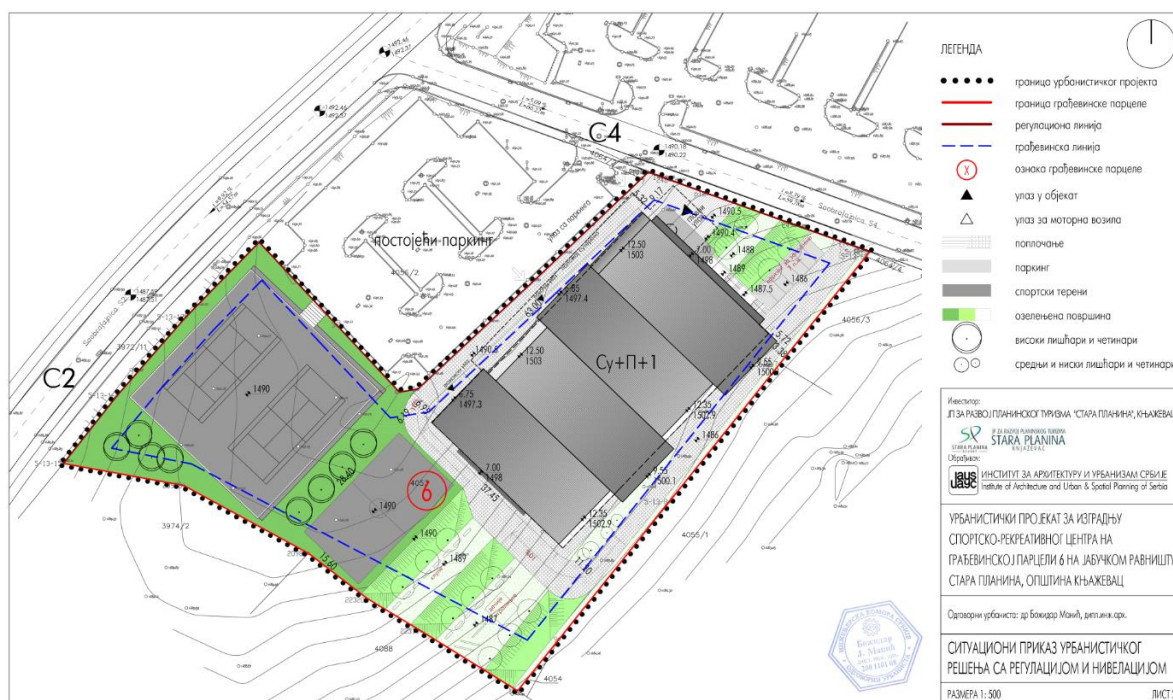
Макролокацијска диспозиција планираног Пројекта

С обзиром да у блиском окружењу, у постојећем хотелу, постоји СПА и велнес центар, на предметној парцели у обухвату урбанистичког пројекта за урбанистичко-архитектонску разраду локације, утврђено је прецизно дефинисање планиране намене, те се планира спортско-рекреативни центар, са отвореним и затвореним спортским теренима, теретаном, малим СПА-центром, салом за забаве и пратећим садржајима.

Микролокацијски посматрано, локација планираног спортско-рекреативног центра има следеће карактеристике:

- простор је делимично затрављен и обрастао самониклом вегетацијом која немају изразите вредности.
- главни пешачки и колски приступ одвија се са секундарне јавне саобраћајнице С-4, која се прикључује на главну унутрашњу јавну саобраћајницу С-2 и преко ње укључује у саобраћајну мрежу туристичког ризорта „Јабучко равниште”.

- пешачки приступ могућ је и директно са јавног паркинга на суседној парцели.
- уз колски приступ планирано је и формирање мањег простора за паркирање путничких аутомобила, са седам паркинг места.

Микролокацијски приказ планираног Пројекта

а) постојећег коришћења земљишта

Терен на којем се планира изградња објекта спортско-рекреативног центра захвата централни део висоравни Јабучко равниште. Апсолутне коте терена су од 1485-1490 m н.в. Нагиб терена је од 12% према југоистоку, док северозападни део локације представља заравњени плато на коти ~1490 m н.в.

На предметној локацији не постоје изграђени објекти. Простор је делимично затрављен и обрастао самониклом вегетацијом која немају изразите вредности.

На северозападу локацију тангира изведена саобраћајница C2, а на североистоку изведена саобраћајница C-4. Северно од локације, на суседној парцели (к.п. 4056/2 КО Ћуштица, ГП 7), налази се постојећи јавни паркинг, реализован на основу важећег плана. Са југоисточне, јужне и југозападне стране локације, налази се неизграђено земљиште планирано за намену хотелско-апартманско насеље, хотели.

У блиском окружењу (око 200 m југоисточно од локације) налази се постојећи хотел „Стара планина“.

Простор је делимично инфраструктурно опремљен. Изведене су водоводна и канализациона мрежа. Постојећи водовод уз саобраћајницу C-4 изведен је од ХДПЕ цеви пречника 160 mm. Постојећи фекални колектор изведен је од ПП цеви пречника 250 mm и налази се такође у саобраћајници C-4.

Катастарска парцела 4053 КО Ћуштица налази се унутар заштићеног подручја Парка природе „Стара планина“, у режиму заштите III степена и део је еколошки значајних подручја и еколошких коридора еколошке мреже Републике Србије „Стара планина“.

Инжењерскогеолошки услови локације:

Основну геолошку грађу предметног простора чине пешчари пермске старости. Ове стене су прекривене танким квартарним наслагама делувијално-елувијалне генезе а представљене су прашинасто-песковито-глиновитом масом са одломцима основне стене.

У површинском делу, до дубина 1-2 m, терен је изграђен од песковите глине са дробиним од распаднутог пешчара и конгломерата. Глиновит седимент је мало везан, растресит и стишљив. Основу терена, од дубина 1-2 m, изграђују чврсти пешчари и кварцни конгломерати. Горњи део ових седимената је дробински издељен и локално јаче грусифициран (распаднут у песак).

Пешчари и конгломерати су велике носивости и практично недеформабилни. Терен је стабилан и безводан.

За потребе израде техничке документације неопходно је извршити детаљна инжењерскогеолошка-геотехничка истраживања и израдити елаборат о инжењерскогеолошким условима изградње, а у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима.

б) Осетљивост животне средине у погледу релативног обима, квалитета и регенеративног капацитета природних ресурса у датом подручју

Током извођења радова ниво буке не сме прећи дозвољене граничне вредности, а због узнемиравања фауне извођење радова током ноћи (20 – 06 часова) је забрањено.

Приликом извођења радова потребно је организовати сакупљање отпада, разврставање и складиштење на одговарајући начин, отпада који се појављују у току свакодневних активности на градилишту, са циљем да се смањи њихов неповољан утицај на животну средину.

У циљу смањења негативних утицаја животне средине предвиђене су мере током изградње и експлоатације водоводне, фекалне и атмосферске канализације које се односе на загађење ваздуха, повећање буке и стварања отпада у складу Законском процедуром.

На подручју није дозвољено угрожавање животне средине опасним и штетним материјама и средствима, отпадом и грађевинским материјалом, а њихово коришћење, уклањање и депоновање биће у складу са важећом законском регулативом и нормативним актима локалне самоуправе.

Редовно функционисање и активности на локацији Пројекта, уз поштовање законских одредби, норми и стандарда за планирану намену, не представљају претњу по апсорпциони и регенеративни капацитет животне средине и здравље људи.

Са аспекта регенеративног капацитета животне средине на локацији, непосредном и ширем окружењу, планирани Пројекат је одржив и еколошки прихватљив, уз обавезу поштовања мера заштите животне средине у процесу реализације спортско-рекреативног центра.

ц) Осетљивост животне средине у погледу апсорпционог капацитета природне средине, уз обраћање посебне пажње на мочваре, приобалне зоне, планинске и шумске области, посебно заштићена подручја (природна и културна добра и густо насељене области)

Предметна локација налази се унутар заштићеног подручја Парка природе „Стара планина“, у режиму заштите III степена и део је еколошки значајних подручја и еколошких коридора еколошке мреже Републике Србије „Стара планина“. Мере заштите су, у складу са чланом 34 Закона о заштити природе, ближе утврђене Уредбом о заштити Парка природе Стара планина („Сл.гласник РС“, бр. 23/09), чији су елементи уграђени у важећи плански и урбанистички документ.

На основу анализе стања животне средине за предметно подручје, у циљу побољшања стања и заштите неопходна је имплементација следећих услова и мера:

- изградња објекта мора бити дефинисана у складу са инжењерско-геолошким карактеристикама терена и препорукама за пројектовање;
- за приступ до локације извођења радова користити искључиво постојећу саобраћајну инфраструктуру;
- придржавати се свих превентивних мера како не би дошло до евентуалног изливања горива и уља из транспортних средстава и грађевинских машина;
- након завршетка радова, локацију комплетно санирати уз озелењавање свих површина деградираних током радова, одношење и правилно складиштење преосталог грађевинског материјала или евентуалних других врста комуналног отпада;
- реализацију намена простора извршити тако да се смањи утицај загађења ваздуха од моторних возила и буке;
- постављање објекта за примарно прикупљање отпада мора бити усаглашено са условима датим у глави XI урбанистичког пројекта, „Услови за прикупљање и одношење отпада“, као и условима надлежног комуналног предузећа;
- није дозвољено коришћење јаких светлосних извора усмерених ка небу; и
- обавеза инвеститора је да обавести управљача заштићеног подручја, ЈП „Србијашуме“, РЈ „Парк природе Стара планина“ о свим планираним активностима и омогући присуство у својству надзора над свим радовима и активностима.

Уколико се током радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минералошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, извођач радова је дужан да у року од осам дана о томе обавести Министарство заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица.

Целине намењене за зелене површине сачувати у првобитном облику у циљу заштите природе и биодиверзитета. Уклањање вегетације обављати искључиво уз прибављену сагласност надлежних институција, а након извршене дознаке од стране стручног лица из ЈП „Србијашуме“.

Са аспекта апсорпционог капацитет животне средине на локацији, непосредном и ширем окружењу, планирани Пројекат је одржив и еколошки прихватљив, уз обавезу поштовања мера заштите животне средине у процесу реализације спортско-рекреативног центра, као и у току експлоатације пројекта.

4. Карактеристике могућег утицаја

а) Обим утицаја (географско подручје и бројност становништва изложеног ризику);

Утицај пројекта је временски и просторно ограничен и биће присутан током изградње када ће доћи до стварања буке и вибрација услед коришћења грађевинских машина и алата, емисије прашине и издувних гасова у ваздух. Радови ће се изводити уз поштовање законских норми.

С обзиром на карактеристике локације, капацитет Пројекта и карактеристике технологије рада на реализацији објекта и редовном функционисању, очекивани (процењени) обим утицаја на непосредно и шире окружење, животну средину, здравље становништва, биодиверзитет, уз примену мера превенције и заштите, као и поштовање норми и стандарда за предметну делатност, обим потенцијалних утицаја у анализираној зони и на локацији биће у еколошки прихватљивим и законским оквирима.

Изградњом предметног Пројекта нису могући значајни негативни утицаји на животну средину и становништво које борави у близини предметног пројекта.

б) Природа прекограничног утицаја

За предметни Пројекат нису карактеристични прекогранични утицаји, па из тог разлога нису предмет разматрања.

ц) Величина и сложеност утицаја

Сви утицаји су просторно и временски ограничени на период изградње. Уз поштовање законске регулативе, норми и стандарда, потенцијални негативни утицаји при редовном функционисању (спортске активности), неће имати карактер великих, сложених и значајних утицаја на животну средину.

д) Вероватноћа утицаја

Вероватноћа и утицаји пројекта смањују се поштовањем услова за заштиту природе и животне средине у фази пројектовања и извођења радова.

Редовно функционисање спортско-рекреативног центра неће имати значајних утицаја на медијуме животне средине, уз поштовање прописаних процедура као и мера заштите и мониторинга животне средине, чиме се вероватноћа јављања значајних утицаја на медијуме животне средине своди на минимум.

е) Трајање, учесталост и вероватноћа понављања утицаја

Утицаји се могу поновити у случају изградње новог објекта у оквиру грађевинског комплекса, реконструкције или адаптације што није предмет овог Захтева.

Редовно функционисање спортско-рекреативног центра на предметној локацији не може изазвати трајне последице по стање животне средине у широј просторној целини. Сви потенцијални утицаји су микролокацијског карактера, краткотрајни, краткорочни.

Не очекују се појаве значајнијих негативних утицаја на животну средину, а самим тим трајање, учесталост и вероватноћа понављања негативних утицаја на животну средину не могу бити значајније изражени.

5. Приказ главних алтернатива које су разматране

Предметни пројекат је рађен у сагласности са Измене и допуне Плана детаљне регулације прве фазе туристичког ризорта „Јабучко равниште“ на Старој планини („Сл. лист општине Књажевац“, бр. 2/11).

За реализацију планираног Пројекта нису понуђена алтернативна решења. Из тих разлога нису разматране могуће алтернативе са аспекта избора локације.

6. Опис чинилаца животне средине који могу бити изложени утицају

а) Становништво

Предметни објект се налази у ненасељеном делу Старе планине, у околиним селима, удаљени од локације око 11 km, живи мали број локалног становништва. Предео Старе планине и подпланинска села углавном су запуштена и девастирана, а објекти спортске инфраструктуре готово и да не постоје.

На локацији Јабучког равништа није заступљено становање. На овом простору налази се један хотел и неколико објеката викенд становања.

Концентрација становништва зависиће од броја корисника услуга и броја запослених у самом туристичком центру Јабучко равниште.

Позитиван аспект у фази функционалне експлоатације предметног пројекта је запошљавање извесног броја људи из околних места и побољшање њиховог економског статуса.

б) Флора и фауна

На локацији будућег спортско-рекреативног центра није регистровано присуство ретких или угрожених биљних и животињских заједница.

Током извођења радова ниво буке не сме прећи дозвољене граничне вредности, а због узнемиравања фауне извођење радова током ноћи (20 – 06 часова) је забрањено.

Сагласно условима Завода за заштиту природе Србије, уколико се при уклањању високе вегетације уоче гнезда птица, пречника преко 0,5м, потребно је обуставити радове и обавестити Завод за заштиту природе Србије.

Уколико се у току извођења радова мора вршити одлагање материјала који може послужити као добро склониште за гмизавце, или друге животиње, максимално скратити време одлагања и обезбедити им несметан повратак у природу. Забрањено је њихово хватање и/или убијање.

Целине намењене за зелене површине сачувати у првобитном облику у циљу заштите природе и биодиверзитета. Уклањање вегетације обављати искључиво уз прибављену сагласност надлежних институција.

Делове парцеле планиране за зелене површине које није могуће сачувати у првобитном облику због деградације током радова, потреба нивелације терена око објекта, саобраћајних површина и спортских терена, пројектовати и уређивати у складу са условима Завода за заштиту природе Србије и ЈП „Србијашуме“ и следећим правилима:

- Обезбедити услове очувања ресурса, односно рационално коришћење земљишта при извођењу земљаних радова. У том смислу, хумусни слој уклонити и сачувати како би се искористио за озелењавање предметног простора након изведених радова.
- Предвидети заштиту вредних појединачних стабала и група стабала уколико постоје на предметној парцели и у ближој околини, која могу бити угрожена приликом манипулације грађевинским машинама, транспортним средствима или складиштењем опреме.
- Уређење и озелењавање целине треба да унапреди и оплемени целокупни амбијент.
- Пејзажне интервенције у оквиру зелених површина подразумевају поштовање натуралности предела тако да се решења уклапају у околину и повезују дати простор са пределом.
- Прилази планираном објекту потребно је да су јасно означени и издвојени а зелене површине пејзажно осмишљене и уређене. У фази израде техничке документације, предвидети јасно обележавање паркинг места и њихову засену одговарајућим биљним врстама, као и униформна решења за све просторне садржаје за које је то могуће урадити (изглед клупа, надстрешница...) уз успостављање забране постављања привремених објеката (киосци, металне гараже и сл.) на зеленим површинама.
- Приликом изградње објекта хумусни слој издвојити и адекватно депоновати до момента уградње у деградиране површине. На површини комплекса где су извођени радови и на шкарпама формирати травњак.
- Пешачке стазе је потребно да задрже природан изглед у циљу заштите природе и биодиверзитета.
- Избор врста мора бити прилагођен едафским и микроклиматским карактеристикама локације. Ново озелењавање планирати уз избор и примену аутохтоне дендрофлоре.
- Забрањено је уношење инвазивних алохтоних врста, с обзиром да се предметна локација налази у режиму заштите III степена. Није дозвољено коришћење инвазивних врста (багрем, багремац, јасенолисти јавор-негундовац, кисело дрво, амерички јасен, пенсилвански јасен, амерички копривић, сибирски брест).
- Пројектном документацијом предвидети валоризацију свих зелених површина са циљем очувања вредних елемената и њихове заштите и унапређења. Забрањено је

формирање парковског зеленила градског типа. Уклањање високопланинске вегетације, сечу појединих стабала и др, на локацијама планираним за изградњу, избећи или свести на најмању могућу меру, како би се очувала стабилност терена, а у складу са техничким нормативима одређеним за изградњу предметних објеката. Пројектном документацијом предвидети примену одговарајућих биоинжењерских мера а које предвиђају заштиту терена од ерозије, евентуалних изворишта и водених токова од засипања стенским или земљаним материјалом.

Уз поштовање свих услова заштите природе и животне средине, уређењем зелених и слободних површина, утицаји реализације пројекта на природу сведен је на минимум.

ц) Земљиште

До промена земљишта ће доћи услед изградње на тренутно неизграђеној грађевинској парцели.

Обезбедити услове очувања ресурса, односно рационално коришћење земљишта при извођењу земљаних радова. У том смислу, хумусни слој уклонити и сачувати како би се искористио за озелењавање предметног простора након изведених радова.

Забрањена је свака промена морфологије терена изван парцеле предвиђене пројектом;

д) Вода

На локацији није регистровано присуство површинских ни подземних вода.

Отпадне воде које буду настајале биће одвођене у главни канализациони колектор до постојећег постројења за пречишћавање отпадних вода.

Током извођења радова потребно је предвидети све мере заштите подземних вода.

Приликом ископа темења као и постављања водоводне и канализационе мреже строго се мора поштовати предвиђена пројекат, како земљани радови и употреба машина не би оставили последице на простор ван граница непосредног ископа.

Током извођења предвидети забрану слободног испуштања исплаке у земљиште или водоток, исплака се мора уклонити на место и под условима које пропише надлежна комунална служба.

е) Ваздух

Када је у питању загађење ваздуха, приликом извођења радова може доћи до привременог загађења ваздуха услед издувних гасова радне механизације која ће бити ангажована на градилишту. У ваздух ће се емитовати прашина услед земљаних радова и изградње и издувни гасови током рада грађевинских машина, док у току рада објекта и загревања неће бити емисије загађења ваздуха, имајући у виду да ће се за грејење корисити ТНГ.

ф) Грађевине

Нема грађевинских објеката у непосредном окружењу.

У блиском окружењу (око 200 m југоисточно од локације) налази се постојећи хотел „Стара планина“. Овај објект може бити угрожен повећаном концентрацијом прашине и прашкастих материја у току грађења објекта или буке од употребе грађевинске механизације. Међутим, овај утицај је краткотрајног карактера и по завршетку радова престаје.

г) Непокретна културна добра и археолошка налазишта

На простору у границама овог пројекта нема заштићених, евидентираних или идентификованих непокретних културних добара. На предметном подручју нису вршена детаљнија археолошка рекогносцирања. Приликом свих земљаних радова неопходно је обезбедити несметано праћење од стране Завода за заштиту споменика културе Ниш и Музеја у Књажевцу.

Уколико се приликом земљаних радова наиђе на остатке непокретних културних добара потребно је обезбедити услове и археолошка истраживања, адекватну конзервацију и презентацију.

За предметно подручје нису примењене археолошке методологије, неопходне за утврђивање мера техничке заштите археолошких локалитета и валоризацију других добара која уживају претходну заштиту према Закону о културним добрима („Сл. Гласник РС“, бр. 71/94, 99/2011), те, уколико се накнадно открију археолошки локалитети, исти се не смеју уништавати и на њима вршити неовлашћена прекопавања, ископавања и дубока преоравања, а према њима поступаће се у свему према одредбама претходно поменутог Закона. Ако се у току грађевинских радова наиђе на археолошки локалитет, радови ће одмах бити прекинути биће обавештен надлежни завод за заштиту споменика, а уколико се наиђе на природно добро које је геолошко палеонтолошког типа, петрографског порекла, радови ће такође одмах бити прекинути биће обавештено надлежно Министарство заштите животне средине.

х) Пејзаж

Целокупно планско подручје представља простор са висококвалитетним пејзажним карактеристикама, како у смислу морфолошког смењивања ливада и пашњака, преко жбунасте вегетације и ниског растиња до групација шумског растиња, а нарочито букових шума, тако и у смислу квалитета вегетацијског покривача и изузетног степена његове очуваности.

Пејзажне интервенције у оквиру зелених површина подразумевају поштовање натуралности предела тако да се решења уклапају у околину и повезују дати простор са пределом.

Предвидети заштиту стабла и/или групе стабала која се налазе у близини планираних радова, како се не би оштетила приликом манипулације грађевинским машинама, транспортним средствима или складиштењем опреме.

Предвидети максимално очување одраслих примерака дендрофлоре. Уколико је то неопходно, уклањање стабала свести на најмању могућу меру и то уз дознаку стабала за сечу од стране надлежне институције.

7. Опис могућих значајних штетних утицаја пројекта на животну средину
--

Приликом пројектовања, изградње и каснијег коришћења предметног објекта велика пажња је посвећена заштити животне средине (одлагање чврстог отпада, вентилација и загревање објекта), тако да су штетни утицаји пројекта на животну средину сведени на минималну меру.

Могући утицаји на животну средину од планираног Пројекта разматрани су са свих аспеката у циљу утврђивања могућег обима и величине утицаја, сложености и вероватноће, трајања, учесталости, могућности понављања негативних утицаја са последицама у животној средини.

Могући утицаји су:

- у току реализације Пројекта;
- у току редовних активности на експлоатацији пројекта;
- у случају удеса (акцидента на локацији);
- у случају престанка рада Пројекта.

Утицаји у току реализације Пројекта - реализација Пројекта обухвата изградњу спортско-рекреативног центра. Највећи импакт на животну и друштвену средину, може се очекивати при извођењу припремних радова на локацији, изградњи спортског објекта и у току реализације планираног Пројекта, када животна средина трпи негативне утицаје ограниченог карактера, просторно и временски.

Грађевински радови на уређењу локације изградњи објекта и пратећих садржаја, захтевају ангажовање механизације чији рад изазива емисију загађујућих материја у ваздух, импулсне буке, прашине, генерисање грађевинског отпада и вишка земље. У случају форсираног рада наведени видови загађивања могу краткотрајно, у најнеповољнијим метеоролошким условима, довести до прекорачења граничних вредности. Присуство механизације, грађевинског отпада и неуређеност локације у самој фази реализације планираног Пројекта, представља визуелну деградацију простора, која је сагледива из непосредног окружења. При земљаним радовима на локацији организовано прикупљати вишак земље, депоновати га на локацији до употребе у фази формирања зелених површина. Вишак земље са локације евакуисати са локације према условима надлежног комуналног предузећа. Процена је да ће у овој фази долазити и до прекорачења нивоа комуналне буке и вибрација на локацији, а посебно при форсираном раду ангажоване механизације при извођењу радова. Емисија буке и вибрација овог типа је краткотрајна, локалног карактера, са уским појасом утицаја и престаје по завршетку грађевинских радова. Ипак, обзиром на планирани обим и трајање радова, број средстава рада, наведени негативни утицаји неће условити значајне и трајне последице по животну средину - сви негативни утицаји престају по завршетку радова без вероватноће понављања, а пејзажним и урбанистичко - архитектонским решењем комплекса значајно се унапређују визуелни квалитети.

Утицаји у току родовних активности не представљају значајно загађивање и угрожавање животне средине, напротив пројекат доприноси друштвеној средини и уређености простора спортско-рекреативним садржајима. Не очекују се значајне емисије аерополутаната и буке, обзиром на пројектоване саобраћајнице, нивелацију терена и организације у простору. Уз уградњу таложника-сепаратора масти и уља за потенцијално зауљене атмосферске воде и прикључење интерне фекалне канализације на јавну канализациону мрежу, спречиће се загађивање површинских и подземних вода и земљишта.

У току редовног функционисања објекта концентрација корисника услуга ће бити повећана. У току редовног функционисања настајаће санитарно-фекалне отпадне воде, потенцијално зауљене атмосферске воде, условно чисте атмосферске воде и комунални отпад. акредитоване лабораторије. На локацији, сходно намени и функцији, долази до извесне (али не значајне) количине отпадних материја. Сав настали отпад ће се евакуисати са локације у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 (др. закон)) и важећим подзаконским актима.

Акцидентне ситуације нису специфичне и карактеристичне за предметни Пројекат, уз услов стриктног поштовања процедура и дисциплине. Као потенцијални акциденти, на локацији планираног Пројекта су:

- процуривање нафтних деривата из ангажоване механизације у фази реализације и током редовног функционисања (становања и пословања);
- пожар.

Свака од ових фаза представља опасност по околину услед хаваријских – акцидентних или континуалних појава загађивања, пожара. У случају таквог догађаја потребно је одмах приступити санацији терена, а отпад настао санацијом паковати у непропусну бурад (посуде) са поклопцем и поступати према одредбама Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21). Тако настали отпад се на локацији чува према одредбама поменутог Правилника до предаје оператеру који поседује Дозволу за управљање опасним отпадом, уз обавезну евиденцију и документ о кретању опасног отпада.

Акцидент на локацији се може јавити као последица природних непогода (земљотрес, олујни ветар). У случајевима природних непогода, могло би доћи до рушења на локацији и уништења дела инфраструктуре. У тим случајевима дошло би до изненадног оптерећења животне средине због могућих пожара. Количине загађујућих материја које би, у случају изненадног догађаја, могле неконтролисано бити на локацији и имати негативни утицај на животну средину, су варијабилне и зависе, пре свега, од узроку догађаја, месту настанка, степену јачине и опсегу, постојећим - тренутним условима на локацији, метеоролошким условима, времену дојаве и брзини и квалитети интервенције.

У случају рушења објекта, Носилац Пројекта мора деинсталирати уређаје који се користили (вентилација, климатизација, електрична енергија). За процес уређења локације после престанка функционисања, Носилац Пројекта је у обавези да ангажује исправну механизацију и средства рада. Приликом престанка функционисања утицаји на животну средину су по обиму и врсти веома слични утицајима који се јављају и приликом саме реализације Пројекта.

С обзиром на карактеристике локације, капацитет Пројекта и карактеристике технологије рада на реализацији објекта и редовном функционисању (спорт и рекреација), очекивани (процењени) обим утицаја на непосредно и шире окружење, животну средину, здравље становништва, биодиверзитет, уз примену мера превенције и заштите, као и поштовање норми и стандарда за предметну делатност, обим потенцијалних утицаја у анализираној зони и на локацији биће минимални и у еколошки прихватљивим и законским оквирима.

8. Опис мера предвиђених у циљу спречавања, смањења и отклањања значајних штетних утицаја
--

Реализација пројекта изводиће се у складу са свим законским регулативама, правилима и условима заштите животне средине, природних и културних добара. Будући да је планирано контролисано одлагање отпада, прикључење објекта на јавну канализациону мрежу до постројења за пречишћавање отпадних вода, нема утицаја који би довели до загађења земљишта.

У току реализације пројекта односно израда пројектно техничке документације биће прописане адекватне мере заштите животне средине. Сврха прописивања и примене мера заштите животне средине је превенција, спречавање, неутралисање и минимизирање потенцијално значајних утицаја, као и обезбеђивање ефикасности деловања у могућим акцидентним ситуацијама.

Неопходне мере за смањивање или спречавање штетних утицаја могу се систематизовати у следеће категорије:

Током пројектовања:

- Потребно је испоштовати све мере заштите које су прописане од стране јавних и комуналних надлежних установа и институција.
- Предвидети одговарајући систем вентилације објекта.
- Предвидети централизован начин загревања објекта.
- Предвидети изградњу саобраћајница и манипулативних површина од водонепропусних материјала отпорних на нафту и нафтне деривате и са ивичњацима којима се спречава одливање воде са истих на околну земљиште приликом њиховог одржавања или за време падавина.
- Буку у планираним објектима, свести на дозвољени ниво, а у складу са Техничким условима за пројектовање и грађење зграда (Акустика у зградарству) СРПС У.Ј6.201:1990; као и да не прекорачује граничне вредности у складу са Законом о заштити од буке у животној средини и Уредбом о индикаторима буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини.

Током извођења радова:

- Чврсти отпад који настаје током извођења радова одлагати у пригодне контејнере који се морају редовно контролисати и празнити. Ови контејнери морају бити на чврстој, водонепропусној подлози.
- Обезбедити извештај о испитивању насталог опасног и неопасног отпада којим се на градилишту управља у складу са Законом о управљању отпадом и правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада.
- Водити евиденцију о врсти, класификацији и количини грађевинског отпада који настаје на градилишту, као и о издвајању, поступању и предаји грађевинског отпада (неопасног, инертног, опасног отпада и посебних токова отпада).
- У акцидентним ситуацијама, у циљу заштите природе, обавезно обавестити надлежне инспекцијске службе и установе.
- У случају изливања на земљиште извршити санацију загађене површине.
- Користити технички исправне грађевинске машине и возила.
- Током изградње предметног објекта предвидети посебан простор за снабдевање машина нафтом и нафтним дериватима.
- Током извођења радова одржавати механизацију: грађевинске машине и возила у исправном стању, у циљу максималног смањења буке.
- Стриктно примењивати прописе заштите на раду, у циљу заштите радника од буке и повреда на градилишту.
- У случају прекида радова из било ког разлога потребно је обезбедити објекат и околину.
- Одржавати и редовно кvasити приступне и градилишне путеве, ради редуквања прашине.
- Радове изводити према техничкој документацији на основу које је издато одобрење за изградњу, односно вршити према техничким мерама, прописима, нормативима и стандардима који важе за изградњу оваквих објеката.
- Уколико се при извођењу земљаних радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког типа и минеролошко-петрографског порекла, потребно је одмах прекинути радове и обавестити Министарство заштите животне средине.
- Уколико се при извођењу земљаних радова наиђе на експлозивну направу, потребно је одмах прекинути радове и обавестити Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације.
- Комунални отпад по настанку одлагати у предвиђене контејнере запремине 1.1м3. Обезбедити довољан број контејнера у складу са условима добијеним од надлежних институција.
- Зауљене атмосферске отпадне воде са манипулативних површина третирати преко сепаратора нафтних деривата пре упуштања у главни развод атмосферске канализације.
- Редовно празнити и одржавати сепараторе.
- Обавеза је Носиоца пројекта да склопи уговор са лиценцираном организацијом која ће бити одговорна за пражњење сепаратора и одношење издвојеног талога.

-
- На предметној локацији дозвољено је обављање делатности које не угрожавају квалитет животне средине, не производе буку, вибрације или непријатне мирисе.
 - У техничким просторијама, руковање инсталацијом може и мора вршити само стручно оспособљено и овлашћено лице у складу са упутствима за руковање и одржавање.
 - Цеовод, прибор и опрему у техничким просторима треба редовно и стручно одржавати да би се избегле могуће хаварије.
 - Обавезна је периодична контрола свих инсталација од стране овлашћених лица о чему се води евиденција.
 - Обавезно је за све уређаје, опрему и средства за заштиту од пожара, који се уграђују и постављају на комплексу обезбедити јавне исправе – атесте.
 - У предметном пословном објекту могу се обављати само делатности које не угрожавају квалитет животне средине, не производе буку, вибрације или непријатне мирисе не умањују квалитет боравка у истом.

Током удеса:

- У случају пожара предвидети систем аутоматске детекције и сигнализације пожара намењен благовременом откривању појаве и места настанка пожара у најранијој фази, алармирању корисника да је у објекту детектован пожар.
- У објекту предвидети аутоматску инсталацију за детекцију и дојаву пожара.
- У циљу заштите од преношења пожара путем каблова потребно је каблове који пролазе кроз противпожарне зидове премазати заштитном пожарном смесом, најмање у два слоја у дужини од 1м са обе стране против пожарног зида.
- У случају земљотреса, конструкцију предметног објекта предвидети за одговарајућу сеизмолошку област.
- Предвидети одговарајућу громобранску заштиту објекта.

Мере заштите после престанка рада пројекта:

- По престанку рада предметног Пројекта, дужност Носилац пројекта је да са локације уклони сав отпад, санира евентуална заостала загађења на прописан начин и о томе обавести надлежни орган за послове заштите животне средине.

Анализом карактеристика локације и непосредног окружења, може се закључити да предметни Пројекат, применом мера заштите животне средине, неће довести до значајних утицаја на медијуме животне средине и здравље становништва.

**УПИТНИК УЗ ЗАХТЕВ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ИЗРАДЕ СТУДИЈЕ О ПРОЦЕНИ
УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА ИЗГРАДЊЕ СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНОГ ЦЕНТРА НА ГРАЂЕВИНСКОЈ
ПАРЦЕЛИ 6, НА К.П. БР. 4053 КО ЋУШТИЦА, НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ, НА
ПОДРУЧЈУ ПАРКА ПРИРОДЕ „СТАРА ПЛАНИНА“ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

КРАТАК ОПИС ПРОЈЕКТА

Ред. бр.	Питање	ДА/НЕ кратак опис пројекта	Да ли ће то имати значајне последице? ДА/НЕ и зашто?
1	Да ли извођење, рад или престанак рада подразумевају активности које ће проузроковати физичке промене на локацији (топографије, коришћења земљишта, измену водних тела)?	ДА Реализацијом пројекта постојеће пејзажне карактеристике биће делимично измењене, али само на микролокацији објекта	НЕ Сви радови на реализацији Пројекта, у фази припреме терена, спроводиће се на начин који неће угрозити стабилност терена на локацији и непосредном окружењу. С обзиром на то да је планирано коришћење аутохтоних врста за пејзажно уређење, коришћење природних материјала за изградњу, неће бити негативних утицаја на постојећи пејзаж након завршетка изградње.
2	Да ли извођење или рад пројекта подразумева коришћење природних ресурса као што су земљиште, воде, материјали или енергија, посебно ресурса који нису обновљиви или који се тешко обезбеђују?	ДА Извођење Пројекта захтева ископ земљишта, као и употребу одговарајућег грађевинског материјала за изградњу објекта као и употребу воде.	НЕ Нема битних последица по окружење услед ископа земљишта, коришћења шљунка и песка, с обзиром да се све радње обављају на контролисан начин. Пројекат неће утицати на доступност и довољност наведених ресурса.
3	Да ли пројекат подразумева коришћење, складиштење, транспорт, руковање или производњу материја или материјала који могу бити штетни по људско здравље или животну средину или који могу изазвати забринутост због постојећих или потенцијалних ризика по људско здравље?	НЕ	НЕ
4	Да ли ће на пројекту током извођења, рада или по престанку рада настајати чврсти отпад?	ДА У току коришћења објекта јављаће се комунални отпад	НЕ За одлагање комуналног отпада до његове евакуације од стране надлежног комуналног предузећа, предвиђени су контејнери.
5	Да ли ће на пројекту долазити до испуштања загађујућих материја или било каквих опасних, отровних или непријатних материја у ваздух?	НЕ	НЕ
6	Да ли ће пројекат проузроковати буку и вибрације, испуштање светлости, топлотне енергије или електромагнетног зрачења?	НЕ	НЕ
7	Да ли пројекат доводи до ризика од контаминације земљишта или	НЕ	НЕ

	воде испуштеним загађујућим материјама на тло или у површинске или подземне воде?	Комуналне отпадне воде биће спроведене у јавни канализациони систем	Вода из главне канализације туристичког простора пречишћава се на постројењу за пречишћавање отпадних вода и тако пречишћена испута у реципијент Орлов поток
8	Да ли ће током извођења или рада пројекта постојати било какав ризик од удеса који може угрозити људско здравље или животну средину?	ДА Утицај градилишта на локацију (цурење нафтних деривата у току извођења радова, прашина, пожар)	НЕ Применом пројектованих мера наведени могући акциденти су мале вероавтноће јављања, тако да неће представљати значајан фактор угрожавања животне средине, безбедности и здравља људи.
9	Да ли ће пројекат довести до социјалних промена, на пример у демографском смислу, традиционалном начину живота, запошљавању?	ДА Реализација пројекта доводи до повећања броја корисника простора	НЕ Позитиван аспект рада предметног пројекта је запошљавање извесног броја људи и побољшање њиховог економског статуса
10	Да ли постоје било који други фактори које треба анализирати, као што је развој који ће уследити, који би могли довести до последица по животну средину или до кумулативних утицаја са другим, постојећим или планираним активностима на локацији?	ДА – Овај објект треба да поспеши, привлачење инвеститора и изградњу будућих објеката у широј околини у складу са просторним и урбанистичким плановима	НЕ – Даља изградња могућа је искључиво као контролисана и уз перманентни мониторинг у смислу поштовања планске документације и прописаних критеријума за предметни простор
11	Да ли има подручја на локацији или у близини локације, заштићених по међународним или домаћим прописима због својих еколошких, пејзажних, културних или других вредности, која могу бити захваћена утицајем пројекта?	ДА- Парк природе са јасно обележеним зонама заштите и критеријумима за спровођење инвестиционих активности	НЕ – Предметни пројекат нема негативни утицаја, у смислу наведених вредности, на подручје предвиђено за изградњу
12	Да ли има подручја на локацији или у близини локације, важних или осетљивих због еколошких разлога, на пример мочваре, водотоци или друга водна тела, планинска или шумска подручја, која могу бити загађена извођењем пројекта?	ДА – У близини постоје наведена подручја, али не на самој локацији објекта и само извођење радова не утиче загађујуће на простор	НЕ – Наведена подручја не могу бити загађена извођењем радова
13	Да ли има подручја на локацији или у близини локације која користе заштићене, важне или осетљиве врсте фауне и флоре, на пример за насељавање, лежење, одрастање, одмарање, презимљавање и миграцију, а која могу бити загађене реализацијом пројекта?	НЕ	НЕ – Наведена подручја не могу бити загађена извођењем радова
14	Да ли на локацији или у близини локације постоје површинске или подземне воде које могу	НЕ	НЕ

	бити захваћене утицајем пројекта?		
15	Да ли на локацији или у близини локације постоје подручја или природни облици високе амбијенталне вредности који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	НЕ Реализација и рад пројекта одвијаће се у складу са Условима Завода за заштиту природе Србије, а поштовањем мера спечиће се негативни утицаји на биодиверзитет подручја.
16	Да ли на локацији или у близини локације постоје путни правци или објекти који се користе за рекреацију или други објекти који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	НЕ Пројекат не утиче негативно на наведене објекте и простор, напротив, пројекат доприноси развоју спортко-рекреативне инфраструктуре.
17	Да ли на локацији или у близини локације постоје транспортни правци који могу бити загушени или који проузрокују проблеме по животну средину, а који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	НЕ
18	Да ли се пројекат налази на локацији на којој ће вероватно бити видљив великом броју људи?	ДА Пројекат се налази у оквиру туристичког центра Јабучко равниште у оквиру будуће централне зоне хотелско апартаментских објекта	НЕ Примена одговарајућих материјала и амбијентално уклапање објекта са окружењем неће произвести негативне ефекте на општи утисак посетиоца.
19	Да ли на локацији или у близини локације има подручја или места од историјског или културног значаја која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ	НЕ
20	Да ли се пројекат налази на локацији у претходном неразвијеном подручју које ће због тога претрпети губитак зелених површина?	ДА Приликом извођења радова предвиђено је минимално уклањање травнате вегетације у оквиру локације предвиђене за градњу у габаритима објекта.	НЕ Није предвиђен ниједан вид оштећења постојећих стабала ван локације предвиђене за изградњу, а након завршетка радова предвиђено је пејзажно уређење локације.
21	Да ли се на локацији или у близини локације пројекта користи земљиште, на пример за куће, вртове, друге приватне намене, индустријске или трговачке активности, рекреацију, као јавни отворени простор, за јавне објекте, пољопривредну производњу, за шуме, туризам, рударске или друге активности које могу бити захваћене утицајем пројекта?	ДА – Земљиште у близини се користи за туризам, као и јавно скијалиште у зимским условима.	НЕ – Наведено земљиште не може бити захваћено негативним утицајем пројекта
22	Да ли за локацију и за околину локације постоје планови за будуће коришћење земљишта	ДА – Постоје планови за будуће коришћење.	НЕ – Пројекат је у складу са плановима за будуће коришћење земљишта.

	које може бити захваћено утицајем пројекта?	Пројекат је у складу са плановима будућег коришћења земљишта.	
23	Да ли на локацији или у близини локације постоје подручја са великом густином насељености или изграђености која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ	НЕ
24	Да ли на локацији или у близини локације има подручја заузетих специфичним (осетљивим) коришћењима земљишта, на пример болнице, школе, верски објекти, јавни објекти који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	НЕ
25	Да ли на локацији или у близини локације има подручја са важним, високо квалитетним или ретким ресурсима (на пример, подземне воде, површинске воде, шуме, пољопривредна, риболовна, ловна и друга подручја, заштићена природна добра, минералне сировине и др.) која могу бити захваћена утицајем пројекта?	ДА – На предметном простору постоје подручја са важним високо квалитетним ресурсима, али не могу негативно бити захваћена утицајем пројекта.	НЕ – Наведена подручја са важним високо квалитетним ресурсима не могу негативно бити захваћена утицајем пројекта.
26	Да ли на локацији или у близини локације има подручја која већ трпе загађење или штету на животној средини (на пример, где су постојећи правни нормативи животне средине пређени) која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ	НЕ
27	Да ли је локација пројекта угрожена земљотресима, слегањем земљишта, клизиштима, ерозијом, поплавама или повратним климатским условима (на пример температурним разликама, маглом, јаким ветровима) које могу довести до проузроковања проблема у животној средини од стране пројекта?	НЕ	НЕ

Резиме карактеристика пројекта и његове локације са индикацијом потребе за израдом студије о процени утицаја на животну средину:

Сам карактер објекта и сви технички параметри везани за реализацију пројекта не утичу негативно на локацију, ближе окружење и природне вредности подручја, већ ће биће функцијски прилагођен захтевима заштите, очувања, ревитализације и културолошког коришћења природе, природних вредности и животне средине, а кроз повећање туристичких капацитета ствара се повољнији амбијент за привлачење домаћих и страних туриста у оквиру туристичког центра „Јабучко равниште“ на Старој планини.

У току реализације пројекта развоја туризма на Старој планини, тачније у оквиру туристичког центра Јабучко равниште урађене су и усвојене следеће студије:

1. Студија о процени утицаја на животну средину изградње смештајних капацитета Iа фазе у оквиру туристичког ризорта „Јабучко равниште“;
2. Студија о процени утицаја на животну средину пројекта – водоснабдевања и канализације санитарних вода будућег туристичког центра на локацији Јабучко равниште на Старој планини, на катастарским парцелама према обухвату Плана детаљне регулације прве фазе туристичког ризорта „Јабучко равниште“ у КО Црни врх и КО Ђуштица, на територији Општине Књажевац;
3. Студија о процени утицаја на животну средину Пројекта изградње путне инфраструктуре на локацији Јабучко равниште на Старој планини – три саобраћајнице на деловима кп.бр. 3972, 3973, 3974, 3975, 4055/1, 4056, 4061, 4062, 4063, 4064, 4065, 4067/1, 4068, 4070/1, 4071, 4072, 240/1, 240/2 све у КО Ђуштица и деловима кп. Бр. 8846/1, 8846/2, 8843/1, 8843/2, 8845/2, 8762/1, 8762/2, 8763/1, 8763/2, 8764/1, 8764/2, 7032 свеу КО Црни Врх, на територији општине Књажевац

чији је носилац пројекта такође ЈП „Стара планина“ Књажевац, те мишљења смо да уз поштовање, већ прописаних услова и мера у израђеним студијама и мера које се прибављају у поступку прибављања грађевинске дозволе, поседујемо адекватне смернице за заштиту животне средине.

С обзиром да описани пројекат, у смислу укупне површине и капацитета, не прелази граничне вредности задате Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину (Сл. гласник РС 114/2008), као и горенаведене анализе могућих утицаја пројекта на животну средину, показатељ је да предметни пројекат нема штетни утицај на животну средину.

Мирољуб Божиновић,
извршни директор за развој